

శ్రీ లక్ష్మీనారాయణ వేదము

13200

శ్రీ ర క్తు.

ఇది శ్రీ లక్ష్మీనారాయణ చరణారదింక

---దపానానంజేందిదిరాయమాన మానకుండగు

సందడి నాగయాభిధాన భక్తాగ్రేసరునిచేత రచియింపబడిన

శ్రీ లక్ష్మీ నారాయణ శతకము

సంపాదకులు :

సందడి శ్రీరామదాసుగారు

ద బ్బా క వ ల్లి

కృష్ణా క్షే

స్వచ్ఛకర్త:

పం. ర. డి. నాగదాసు.

శ్రీరస్తు.

ఇ ది

శ్రీ లక్ష్మీనారాయణ చరణారవింద
మరందపానానందేందిదిరాయమాన మానసుండగు

సందడి నాగయాభిధాన్య

భక్తాగ్రేసరునిచేత

రచియింపబడిన

శ్రీ లక్ష్మీనారాయణ శతకము

సంపాదకులు :

సందడి శ్రీరామదాసుగారు

ద బ్లా కు ప ల్లి

కృష్ణాజిల్లా

బె జ వా డ

ఆంధ్రగ్రంథాలయ ముద్రాక్షరశాలయందు
ముద్రింపబడియె.

1938.

శ్రీ ర స్తు .

శ్రీ లక్ష్మీనారాయణాయ నమః.

అస్మద్గురుభ్యో నమః.

విన్నపము

పాఠకమహాశయులారా !

అస్మజ్జనకులును కీ॥ శే॥ నగు శ్రీ శ్రీ శ్రీ సందడి నాగ దాస దేశికులవారి శతకమును బాల్యముందే సీసపద్యములుగా నియమలక్షణములతో రచించి (1886 సం॥) అచ్చొత్తించి ప్రచురించి ప్రసిద్ధిశెందిరి. ఏతద్గ్రంథరచయిత ప్రప్రథమ మనుకొన నిప్పటికీ శతకముద్రాణమై చాలకాలమాటచే ప్రస్తుతాభిలాషకులకు లభించకుండుటంగాంచి ద్వితీయ ముద్రాణమునర్ప ఎట్టకేల కొక శిథిలగ్రంథమును సంపాదించి జూడ (8) పద్యములు పూర్తిగా శిథిలమాటచే వారి నెఱిగిన మిత్రులను శిష్యులను శతకపాఠకులను విచారించితిని. తాని వారికిని యీ శిథిలపద్యములే జ్ఞప్తి లేనందువలన శిథిలపద్య ములు శక్తికొలది పూర్తిచేయనెంచి శతక నామమునకు భిన్నము లేకుండుటచేతను అవకాశమివ్వక ముద్రాణకై లక్ష్యాంబ త్వరపడుటవలనను గుర్తజ్ఞులై యనుకొని విరమించి తిని. శతకాభిలాషుల కోర్కెదీర్ప పలుశ్రమలకోర్చి ద్వితీయ ముద్రాణకై తోడ్పడిన శ్రీమతి వినగంటి లక్ష్యాంబగారికిని చదువరులకును మిగుల కృతజ్ఞుడను.

ఇట్లు,

బుధజనవిధేయుడు;

నంపాదకుడు .

అస్మద్గురుభ్యో నమః.

శ్రీ లక్ష్మీనారాయణ శతకము

సీ స ప ద్య ము లు .

అంత్య పాసాష్టకము

సీ॥ శ్రీ కరదివ్య లక్ష్మీవక్ష మురళిక్ష
 దాసవగర్వ విదారదక్ష
 మానిరాక్షాప్రయ దుర్మలమోక్ష నిలలాక్ష
 గణన సద్గుణ సుధీ ♦ కల్పవృక్ష
 యధిక కిల్బిష గజహార్యక్ష నిరపేక్ష
 సాత్విక భక్తపోషణ సుధీక్ష
 యమరవందిత త్రిభువ ♦ నాధ్యక్ష కనకాక్ష
 మర్దన సర్ధర్మ ♦ మనుజపక్ష
 సుతఖచరయక్ష బాలిశతతిపనోక్ష
 యోగి హృత్ప్రేక్ష విదళిత ♦ యుగ్రికక్ష
 సతజన సురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాణాజ్ఞాక్ష ♦ లలితవక్ష.

సీ॥ నీరదశ్యామ వర్ణిత సద్గుణస్తోమ
 దళిత దుష్కామ శ్రీతులసిధామ
 వినుత సూత్రామ గర్విత దైత్యగణభీమ
 సజ్జనాంబుధిసోమ ♦ సత్యకామ
 దనుజవిరామ వర్ధనమాని హృత్సీను
 నరగుణగ్రామ దైవాలలామ
 పరివూర్ణ భూవ్యోమ ♦ భవ్య పరంధామ
 జితవైరి సంగ్రామ ♦ క్షేమభూమ
 యమర మునిసతనామ లోకాభిరామ
 కుజనతమ చండధామ వైకుంఠధామ
 నతజనసురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

2

సీ॥ అఖిలదేవర్షి బ్రహ్మాది సన్ముదపాత్ర
 నీలజీమూత సన్నిభసుగాత్ర
 నరసఖయక్ష కిన్నర మోదచారిత్ర
 పాతకజనవన ♦ వీతిహోత్ర
 నవపుండరీక పద్మస్థిత శుభనేత్ర
 యసుర సంఘాతలతాలవిత్ర
 యిందిరావదనార ♦ వింద వారిజమిత్ర
 ఘనధైర్య సంపద ♦ కనకగోత్ర
 మధుసురద్విష జైత్రర ♦ మాకళత్ర
 యోగి హృదయాబ్జమిత్ర జ్యోతోగ్రీవత్ర
 నతజన సురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

3

సీ॥ భక్తి సంయుత మహా ♦ పండితమందార
 పరమ కిల్బిషపారి ♦ ధరసమీర
 నిఖలజీవాకార ♦ నీరధి గంభీర
 భక్తజోష విచార ♦ భవవిదూర
 కరిరాజ వరద సాగరకన్య హృచ్చోర
 కరుణాపయోధి సంఘోమధీర
 రత్నజాంబూనద ♦ రాజిత కేయూర
 యసమాక్ష హృదయ సాగరసవిహార
 కైటభాసుర సంహార ♦ కదనశూర
 కోమల శరీర జితశత ♦ కోటిమూర
 సతజన సురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

4

సీ॥ క్షీరసాగరకన్య ♦ చిత్తసారనభృంగ
 జీవనభవభవా ♦ ర్పితశుభాంగ
 నిజితశాత్రీవ ♦ నికరసంగరరంగ
 మదయుత దనుజతమఃపతంగ
 పాలితమునిహేమ ♦ చేలతార్ఘ్యతురంగ
 దేవశాత్రీవమదో ♦ ద్రోకభంగ
 వందిత కవిజన ♦ బృందదయాపాంగ
 యఖిల విష్టపనికా ♦ యాంతరంగ
 భక్తజనసంగ పదగంగపాపభంగ
 యవన మాతంగదుర్వ్య సనాభిషంగ
 సతజనసురక్ష ఘనకరు ♦ ణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

5

నీ॥ వేదాంతవేద్య బ్రాహ్మణిసుమనసపూజ్య
 భవరోగవైద్య సద్రుహ్మవిద్య
 వరమాత్మగోవింద ♦ భక్తహృదానంద
 పరిభవరిపుబృంద ♦ హరి ముకుంద
 ఆయతకీర్తినం ♦ యమిహృదాంతర్వర్తి
 చిన్మార్తిదేవతా ♦ చక్రివర్తి
 క్షీరవారధిగేహ ♦ నిరదనిభదేహ
 వినుతభక్తిసమూహా ♦ విజితమోహ
 నయనశశిపూషనవసువర్ణమణిభూష
 సాధుజనపోష మంజుల ♦ సత్యభాష
 నతజన సురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష

నీ॥ అప్రమేయానంత ♦ యచ్యుతశ్రీకాంత
 మునిహృన్నిశాంతయ ♦ మోఘశాంత
 నిర్జితాశాపాశ ♦ నిఖిలలోకాధీశ
 సకలపాపవినాశ ♦ స్వప్రకాశ
 యతిదీనత్రాతఖండితవైరి సంఘాత
 దానసంప్రీతః ♦ దానమేత
 కల్పవనిర్ధూత ♦ కరుణారసోపేత
 పోషితాఖిలభూత ♦ భువననేత
 శీలగుణజనపాల దయాలవాల
 భద్రగుణజాల సురుచిర ♦ భర్తచేల
 నతజన సురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష

సీ॥ గానవిసోదనం ♦ గరజతరిపుమద
 మహితలోకవిలాస ♦ మందహాస
 పరతత్వరూపతా ♦ పసహృదాంతర్దీప
 నిఖిలలోకాధారః నిర్వికార
 స్వరకుండలకర్ణ ♦ సకలజగత్పూర్ణ
 వరదయాసాంద్రీ శ్రీధరయువేంద్రీ
 శౌరివిష్వక్సేన ♦ జననమరణ విహీన
 హరివాసు దేవమహానుభావ
 యతులరత్నకిరీట భంజితనిశాట
 వందితవిధాత కవిజన ♦ పారిజాత
 నతజన సురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

8

అంత్య ద్విప్రాస సీనము
 సీ॥ పల్లవారుణ చరణ ♦ భక్తమూర్తాభరణ
 నిరుపమహర్ష శ్రీపరమపురుష
 దానవదండన ♦ దైవతమండన
 పన్నగాధిపశయన ♦ పద్మనయన
 కుండకుట్టలరదన ♦ యిందునన్నిభవదన
 క్షీరాబ్ధిభవన రక్షితతిభిభవన
 క్షౌరిశారద శరద ♦ యార్తవారణవరద
 భవనిధితరణ నిర్మలత్రీకరణ
 పరమశుభకర పోషిత ♦ భక్తనికర
 కనకమణివలయ సనకహృ ♦ ద్ద్వినజనిలయ
 నతజన సురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

9

లక్ష్మీనారాయణాశతకము

నా మ స్తో త్రి త్రి య ము

సీ॥ వామనాథోక్షజః • వైకుంఠ మాధవ

కేశవాచ్యుత హృషీ • కేశ శౌరి

సర్వేశ్వర సురేశ • సర్వాదిసర్మాత్మ

సర్వదర్శన సత్య • సర్వయోగ

బ్రహ్మణ్య బ్రహ్మకృ • ద్బ్రహ్మత్రిలోకాత్మ

బ్రాహ్మణపియ బ్రహ్మ • బ్రహ్మ శాన్తి

యజ్ఞవాహన యజ్ఞ • యజ్ఞాంగ యజ్ఞభృ

ద్యజ్ఞకృ ద్యజ్ఞేశ • యజ్ఞభోక్త

విశ్వమూర్తి మహామూర్తి • వినుతకోర్తి

దీప్తమూర్తి రమూర్తి మా • దివ్యమూర్తి

సతజన సురక్ష ఘనకరు • ణాకటాక్ష

లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష • లలితవక్ష.

10

సీ॥ శ్రీధర శ్రీకర • శ్రీయశ్రీనిధి శ్రీద

శ్రీవిభావన శ్రీశ • శ్రీనివాస

గోహిత గోపతి • గ్లోష్టానిపుత్తాత్మ

కామ దేవః కామి • కామపాల

వేదవిదవ్యంగ • వేదాంగ వేదవి

త్కవికామకృత్కాంత • కామకరుణ

దుర్జయదుర్లభ • దుర్గదురావాస

దురతికృమ శుభాంగ • దురితదూర

స్వస్తిదస్వస్తిస్వస్తికృ • త్వస్తిభోక్త

యవ్యయాతీంద్రియపరాత్మ • యఘవినాశ

సతజన సురక్ష ఘనకరు • ణాకటాక్ష

లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష • లలితవక్ష.

11

సీ॥ భూతకృద్భూతభృత్ ♦ దుబ్భతాత్మ పూతాత్మ
 భూతభావసభావ ♦ పురుషవర్య
 సర్వగ సర్వవి ♦ త్సర్వజగత్సాక్షి
 సర్వసదాయోగ ♦ సర్వరక్ష
 సుముఖసూక్ష్మసుఘోష ♦ సుఖదసువ్రతసుహృ
 త్సుప్రసాదసుపర్ణ ♦ సుభుజసులభ
 ప్రాణజీవనవణ ♦ ప్రాణధృత్ప్రాణద
 ప్రాణవప్రాణప్రమాణ ♦ ప్రాణనిలయ
 విశ్వదక్షిణవిస్తార ♦ వీరబాహు
 సుగతినత్కృతీవిధృతి ♦ సుకృతవినుత
 నతజనసురక్ష ఘనకరు ♦ ణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.
 ఆద్యంతి ప్రాప్తై క సీసము

12

సీ॥ కందర్పజనక సనందనముఖముని
 వందితనచ్చిదా ♦ నందమూర్తి
 యిందిరా హృదయార ♦ వింద యిందిందిర
 మందరధర ముచు ♦ కుందవరద
 కుందకుట్టలదంత ♦ యిందుసన్నిభవదన
 సుందరాకాగన ♦ స్మందహాస
 దందశూకాహితీ ♦ స్మందన సద్భక్త
 బృందవంద్యపదార ♦ విందయుగళ
 వందితాఖిలసుజన సం ♦ క్రందనాది
 వందనీయ ముకుంద గో ♦ వింద శౌరి
 నతజన సురక్ష ఘన కరు ♦ ణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

13

పునఃపునరుక్తి నామస్తోత్రీయము

సీ॥ పరిపూర్ణపరమేశ ♦ పరమపరంధామ

పరమాత్మమాధవ ♦ పరమపురుష

విశ్వాత్మవిశ్వేశ ♦ విశ్వరూపముకుండ

విశ్వవందితసర్వ ♦ విశ్వరక్ష

నిష్కారణ నిరీహ ♦ నిర్గుణసిద్ధిద్వంద్వ

నిష్కళంక నిరాశ ♦ నిర్వికార

సర్వేశ సర్వాత్మ ♦ సర్వలోకాతీత

సర్వభూతనివాస ♦ సర్వసాక్షి

నిరవయవ నిరుపమానంద ♦ నిగమవేద్య

యాదిమధ్యాంతశూన్యస ♦ ర్వాంతరాత్మ

నతజనసురక్ష ఘనకరు ♦ కాకటాక్ష

లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

14

సీ॥ పద్మాక్షయోగి హృత్పద్మాళి పద్మేశ

పద్మసంభవజనక ♦ పద్మనాభ

భవహర విషభవ ♦ భవనుత భవపోష

భవనాశహీన వాఙ్మతసుచరణ

వనధిగంభీరపా ♦ వనపాదవనదైత్య

వనధనంజయక్షీర ♦ వనధిశయన

హరిహరినేత్రీ శ్రీహరిహరి నుతపాత్రీ

హరిశౌర్యదుర్జన ♦ హరిమురారి

ధరధరాఖిలవైరి కంఠధరసమీర

ధర పరమధైర్యయిందిరా ♦ ధరయుపేంద్ర

నతజనసురక్ష ఘనకరు ♦ కాకటాక్ష

లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

15

సీ॥ అనిరుద్ధ సంకర్షణాచ్యుత గోవింద
 కేశవ హరి హృషీకేశకృష్ణ
 మాధవ వామన మధుహర నరసింహ
 ప్రద్యుమ్న శ్రీధర పద్మనాభ
 దామోదరయుపేంద్రదైత్యార్కధోక్షజ
 శ్రీవత్సలాంఛన దేవదేవ
 వాసుదేవ ముకుంద వైనతేయధ్వజ
 విశ్వంభరముసీంద్ర వినుతశౌరి
 శాశ్వతబ్రహ్మమైన నీ చరణములకు
 వందనము వందనము చిదానందమూర్తి
 నతజనసురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష లలితవక్ష.

16

అ వ తా ర ద శ క ము

సీ॥ చతురాననుడు నిద్రచేతనుండగ క్షుద్ర
 మనుజాశెనుడువచ్చి ముదముపొచ్చి
 శుశ్రుతులెత్తుకొనిపోగ శుభమాయెననివేగ
 మీసరూపముదాల్చి వానదల్చి
 ఘోరయుద్ధముచేసి కుంభినిపైద్రోసి
 ప్రాణముల్ బాపి నీప్రజ్ఞజూపి
 సోమకుడనిగూల సుఖమాయెనని చాల
 సురవరుల్వేడ కిన్నరులువాడ
 వేదములు మరలదెచ్చి యావేధకిచ్చి
 నట్టి నినువేడెదనుదేవ యమలభాష
 నతజనసురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష లలితవక్ష.

17

సీ॥ అనురులకునునోడి ♦ యమరావతినీవీడి

దేవతల్నినువేడ ♦ దెగువతోడ

క్షీరాబ్ధిమధియింప ♦ దారిదెల్పనిలింప

గణము దైత్యులడాసి ♦ ఘనముజేసి

మందరాదినిదెచ్చి మధియింపగాజొచ్చి

నప్పడబ్ధియుబొంగ ♦ నగముగుంగ

కూర్మరూపముదాల్చి ♦ కొండవీపునదేల్చి

సురలరక్షించి దై ♦ త్యులవధించి

నట్టినినుగొల్పెదనుజేరి ♦ యఘవిదారి

యప్రమేయహృషీకేశవ ♦ స్వప్రకాశ

నతజనసురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష

లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష. ♦ లలితవక్ష.

18

సీ॥ హేమాక్షు డవలీల ♦ భూమియంతయుగేల

జాపరీతిగజుట్టి ♦ చంకబెట్టి

యెదురైన పగవారి ♦ మదమడంగగబోటి

యబ్ధిలోపలికేగ ♦ నదియువేగ

వినిపోత్తివై వాని ♦ దునుముటకై పూని

వారిధికడజేరి ♦ వానిజేటి

యధికయుద్ధముచేసి ♦ యట్టుచట్టునగోసి

మరణంబునొందించి ♦ మహిమగాంచి

ధాత్రీ మునుపటివలె నుంచి ♦ దయనుబెంచి

నట్టినినుగొల్తు ననుబోవు ♦ మయ్యసీవు

నతజనసురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష

లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష. ♦ లలితవక్ష.

19

సీ॥ హేమాక్షుమృతివిని ♦ హేమ కళిపుడు మించి
 సురలసాధులభూమి ♦ సురల వంచి
 బాలుడౌ ప్రహ్లాదు ♦ బాధపెట్టగ నోడి
 ణోపించి నీపోషకుండు నేడి
 యీస్తంభమున విష్ణు ♦ నిటుచూపుమని వేయి
 దశదిశలను బ్రతి ♦ ధ్వనులునేయ
 స్తంభమందున నృకే ♦ సరివియై జనియించి
 దానవాధిపుపాట్ల ♦ దటిమించిచి
 ప్రేవులనుదీసి ప్రహ్లాదు ♦ ప్రియముచేసి
 శాంతినొందిన పద్మేశ ♦ జగదధీశ
 నతజనసురక్ష ఘన కరుణా కటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష

20

సీ॥ అనురుల నడగింప ♦ నదితికిజనియించి
 మురిసి వామన నామమును వహించి
 గోచిజన్నిదమును ♦ గొడుగును ధరియించి
 పటువేగమునబోయి ♦ బలిని గాంచి
 స్వస్త్వస్తు దీర్ఘాయు ♦ రస్తని దీవించి
 పాదత్రయము భూమి ♦ బహుగనెంచి
 యడిగిన నతడిచ్చు ♦ నపుడు విజృంభించి
 పాతాళమునద్రోక్కి ♦ బలినినుంచి
 వాసవునిగాంచి రాజ్యంబు ♦ నొప్పగించి
 నట్టి సద్భక్తపాల దయాలవాల
 నతజనసురక్ష ఘన కరుణా కటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

21

సీ॥ జమదగ్ని సుతుడవై ♦ జసియించి భువిలోన
 షరశురాముడ నాగ ♦ మెరసహీన
 విక్రమంబున శార్తవీర్యార్జునునిద్రుంచి
 యతనిపుత్రుల నెల్ల ♦ ననివధించి
 జగతిమీదను రాజశబ్దంబులేకుండ
 నిరువదియొకమారు ♦ సరసిభండ
 సమున ఖండించి మోదమున కశ్యపుజీరి
 ధరణియంశయు విచ్చితపముగోరి
 వనమునకు నేగి నిష్కచే ♦ మనమునాగి
 సన్నునులు వేడవంటివి ♦ శమముతోడ
 సతజనసురక్ష ఘన కరుణా కటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాజ్ఞాక్ష ♦ లలితవక్ష.

22

సీ॥ దశరథ సుతుడవై ♦ ధరలోన నుదయించి
 శ్రీరాముడను పేర ♦ జెలువుగాంచి
 నవనరక్షణజేసి ♦ శివునిచాపముద్రుంచి
 సీతను వరియించి ♦ చెలువుగాంచి
 జనకుని యాజ్ఞచే ♦ పనమునకే తెంచి
 ఖరమాషణాదుల ♦ గడిమిద్రుంచి
 వాలిని బరిమార్చి ♦ వారిధిబంధించి
 సరగరావణుబట్టి ♦ సంహరించి
 సీతతో గూడి పట్టాభి ♦ షేకమొంది
 రాజ్యమేలిన రామ సంఘ్రామభీమ
 సతజనసురక్ష ఘన కరుణా కటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాజ్ఞాక్ష ♦ లలితవక్ష.

23

సీ॥ కృష్ణాగ్రజుండవై ♦ వృష్టికులమున బుట్టి
 బలరాముడనగలాం ♦ గలముబట్టి
 కృష్ణునితో గూడి ♦ కుటిలుర బరిమాన్సి
 రయమున భూమి భా ♦ రంబు దీర్చి
 రణరంగమున ప్రలం ♦ బుని ప్రాణములదీసి
 లలితగోగణము పా ♦ లనము చేసి
 తీర్థ యాత్రకునేగి ♦ దివ్యచానులజూచి
 ఘనమైన నదుల మ ♦ జ్జనముచేసి
 నట్టి నినుగొల్తు దివ్యాం గ ♦ యసురభంగ
 నిర్మలాకార సుజన ను ♦ ర్మలవిదూర
 నతజనసురక్ష ఘన కరు ♦ ణా కటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

24

సీ॥ ఆమ్నాయవిహితన ♦ దాచారులైలోక
 ములలోన నెవరికి ♦ నలవిగాక
 యున్నట్టితీపురదై ♦ త్యులకడకునువేగ
 బుద్ధుడవై చని ♦ మృదులవాగ
 నిపుణతతో ధర్మ ♦ చలులగాజేసి
 వారికాంతలయుక్తి ♦ వలనడాసి
 భ్రష్టపాతివ్రాత్యనిష్ఠల ♦ గావించి
 తీపురదానవులనే ♦ రుపునవంచి
 శివుచేతనుజంపించి ♦ సిరివహించి
 నట్టినిను నుతియింతుడై ♦ త్యారిశ్చారి
 నతజన సురక్ష ఘనకరు ♦ ణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

25

సీ॥ కలియుగాంతమున లోకములు దరిద్రమువల్ల
 గుమతులై ఘోరకర్మములనెల్ల
 నల్పి వర్ణాశ్రమాచారాదులనుదప్పి
 వర్తింపగలరు కావరముగప్పి
 యపుడు కల్యాణవతార ధమ్మదుత్తంబుగనెత్తి
 క్రూరాత్మకులనెల్ల గూలమొత్తి
 సాధులరక్షించి సర్వవర్ణములరిసి
 కృతయుగధర్మంబు కుదురుపరచి
 బ్రోవగలవని సజ్జనుల్ బాగడుచుందు
 రఖిలకల్మషదూర దశావతార
 సతజనసురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష లలితవక్ష.

26

ప్రార్థనాష్టాదశము
 సీ॥ విశ్వప్రబోధ గర్వితదైత్యసంహార
 వేదాంగవేదవి ద్వేదజిహ్వా
 నీమహత్వంబెన్న నేర రదెంత సు
 మతులై నభవపితా మహులునైన
 నేనెంతవాడను నిన్నునన్నుతి నేయ
 జకుడదీనుడ పామరుడను ఖిలుడ
 జన్మపావనముకై స్మరణచేసితిగాని
 మందిమెచ్చనుగాదు మదనజనక
 గాసనీదయ నామీద గలుగజేయు
 మవ్యయాసంద మాధవ హరిముకుంద
 సతజన సురక్ష ఘన కరుణా కటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష లలితవక్ష.

27

(2)

లక్ష్మీనారాయణాశ్రయము

17

సీ॥ సర్వతోముఖ సవాఙ్నాక్ష పూజిత సాద
 సర్వలోకాధార డ శాంతరూప
 నీవై దైవములలో డ భావింప ఘనడవు
 నీ నామమే పాపఙ్నికరహరము
 నీపాదములె భవఙ్నిరధికిని గావ
 నీ కృపాదృష్టై వెఙ్నిధిచయంబు
 నీ కథామృతమె శ్రీఙ్లోక పవిత్రంబు
 నీవె సర్వము సత్యఙ్మితయనుచు
 నిన్నునమ్మితి సరలేక డ నిశ్చయముగ
 నన్ను రక్షింపుమయ్య మాఙ్సక పరాత్మా
 సతజన సురక్ష ఘనకరు డ గాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ఙ్లలితవక్ష.

28

సీ॥ పరుల వేడనటంచు డ బాసచేసినగాని
 సమ్మజాలవదేమి డ నెమ్మనమున
 వేక్షినప్పటికిని సిఙ్వేకావె సర్వంబు
 పరులెవ్వరున్నారు డ ధరను దివిని
 గాననాపై నీదు డ కరుణారసము జిల్కి
 నిశ్చించాల్య మఙ్శేషముగను
 బాపి నిరతము నీదు డ భజనయందానక్తి
 గలుగజేసియు నేలు డ కష్టమనక
 దీనుడను బుద్ధిహీనుడ డ ధ్యానగమ్య
 నీ రధిగభీర సువిచార డ నిర్వకార
 సతజనసురక్ష ఘనకరు డ గాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ఙ్లలితవక్ష.

29

సీ. తల్లిదండ్రీయు గురువు ♦ దైవంబు దాతయు
 భ్రాతృలు మిత్రులు ♦ బంధుజనులు
 ధనము విద్యయు సర్వ ♦ ధర్మంబులాదిగా
 నీవెనాపాలికి ♦ నిశ్చయముగ
 నన్యంబులేదని ♦ యాశ్రయించితినిన్ను
 గరుణార్ద్రచిత్తంబు ♦ గలిగినన్ను
 నీన్వరూపము గదిసి ♦ నిశ్చలమనమున
 ధ్యానించి తన్మయత్వమును జెంది
 యితరమెరుగక నుండునట్టి వరంబు
 నిచ్చిపోవుమీ శుభగాత్రీ ♦ సచ్చరిత్ర
 నతజన సురక్ష ఘనకరు ♦ నాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

30

సీ. నాధనంబును విద్య ♦ నాక్షేత్రీపాత్రీముల్
 నాపశుభృత్యులు ♦ నాగ్రహంబు
 నాశరీరంబును ♦ నామనోవాక్కాయ
 ముల జేయుకార్యము ♦ ల్కుఖ్యముగను
 నాదగుసర్వంబు ♦ నారదనుతనీకు
 నే బాగుగా సమర్పణముచేసి
 ధగవదాజ్ఞయటంచు ♦ బనులెల్లజేయుచు
 నిన్నె నమ్మితిదేవ ♦ నిజముగాను
 గాన నన్నేలుటకు భారక ర్తవీవె
 యనవరత భూరిహర్షన ♦ హస్యశీర్ష
 నతజన సురక్ష ఘనకరు ♦ నాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

31

సీ॥ నీనామస్మరణ పెన్నిధిగల్గ నెకదా
 నారదముని ముని ♦ నాథుడౌట
 నీనామస్మరణ చన్నిశ్ల చేతనెకదా
 ప్రహ్లాదు పాపాగ్ని ♦ బడకమనుట
 నీనామస్మరణ తరణియు దొరకగ నెకదా
 శుకుడు సంసారాబ్ధి ♦ చొరకచనుట
 నీనామసంస్మరణ ♦ నిశ్శ్రేణిచేగదా
 సకల మానులును తొరకముగనుట
 యట్టి నీనామస్తుతి నా హృదయాబ్జమునను
 నిరతమును బాయకుండగ ♦ నిల్చిపోవు
 , నతజనసురక్ష ఘనకరు ♦ ణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

32

సీ॥ పరుల నెల్లప్పుడు ♦ బహుగ దూషించుటే
 కాని నద్భక్తుల ♦ గణనలేదు
 పరవధూమణుల పై ♦ భ్రాంతి నొందుటే కాని
 పరమ ప్రసన్నుల ♦ భజనలేదు
 పరధనంబుల కాసంబడి యుండుటే కాని
 యరయ భక్తార్చ నింత్రైసలేదు
 పరుల హింసంప సంబర పడుటే కాని
 జగదుపకారంబు ♦ సలుపలేదు
 గాన నేజేయు దోషముల్ ♦ కడకుద్రోసి
 పూర్ణకృపతోడ రక్షింపు ♦ బుద్ధిబెంపు
 నతజనసురక్ష ఘన కరుణా కటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

33

సీ॥ పాపాత్ములలో దొడ్డ ♦ పాపాత్ముడను నేను
 గరుణాకరులలోన ♦ ఘనుడవీవు
 దీనులలో పరమ ♦ దీనుండనుమి నేను
 ధనికులలో బూర్ణ ♦ ధనుడవీవు
 అబలులలో భూతి ♦ యబలుండనుమి నేను
 బలవంతులలో మహా ♦ బలుడవీవు
 అఖలవిషయములనూ ♦ నాధికారిని నేను
 నిఖలంబునకు మహా ♦ నిధినివీవు
 గాన ననుబోచుటకు నీవెకాక యితరు
 లెవ్వరున్నారు భవనాశ ♦ యిందిరేశ
 నతజనసురక్ష ఘన కరుణా కటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

34

సీ॥ నీ దాసవరుల సన్నిధిగల్గినలులైన
 వైకుంఠమునకేగు ♦ వాంఛయేల
 నీ దాసవరుల వర్ణింప గల్గినజాలు
 సితర దేవతల సన్నతులవేల
 నీ దాసులను పూజ ♦ నిత్యజేసినజాలు
 విగ్రహార్చనమీది ♦ వేడ్కలేల
 నీ దాసవరుల ప్రమోదింప జేసిన
 చాలు యజ్ఞము జేయు ♦ శీలమేల
 యట్టి నీ దాససాంగత్య ♦ మసవరతము
 కలుగ వరము ప్రసాదింప ♦ వలయు దేవ
 నతజనసురక్ష ఘనకరు ♦ ణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

35

సీ॥ నారాయణాయను ♦ నాలుగక్షరములే
 కిల్బిషమత్తేభ ♦ కేసరియును
 నారాయణాయను ♦ నాలుగక్షరములే
 యతిదరిద్రాది౧ వజ్రాయుధంబు
 నారాయణాయను ♦ నాలుగక్షరములే
 పరమ రుజ్జుండూక ♦ పన్నగంబు
 నారాయణాయను ♦ నాలుగక్షరములే
 యజ్ఞానతిమిర మాఁరాండదీప్తి
 యిట్టి నీ యాహ్వాయమహత్స్వ ♦ మెరుగలేక
 పరులవేడిన సరకంబు ♦ పాలుగారె
 సతజస సురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

36

సీ॥ తపములు జపములు ♦ దానంబు ధ్యానంబు
 నృతములు క్రితువున ♦ వాసములును
 యమనియమాసన ♦ కృమము పాణాయామ
 ధారణ మొదలై స ♦ ధర్మములును
 నొకటైన నేయజాళక నా యథాశక్తి
 కొలది సన్నతిసేయఁగోరినీకు
 మొక్కితి నన్నేలు ♦ మోసపుచ్చక శర
 ణన్న బోచె బిరుదున్నదనుచు
 దెలిసితిని యింక వెరపేల ♦ దేవ దేవ
 శంఖపాణి పరంధామ ♦ సార్వభౌమ
 సతజస సురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

37

సీ॥ అడవిలోపల నిరాహారులై యున్నట్టి
 తపసులనేలుట ♦ దయయుగాదు
 హతమున బ్రాణంబు ♦ లాగబట్టినయోగి
 వరుల బోధించుట ఘన ♦ తరముగాదు
 దశవిధేంద్రియముల ♦ వశముజేసుకయున్న
 మునులరక్షించుట ♦ బృరముగాదు
 రికర్మఫలంబు ♦ వారలకొసగుట
 పరికింపగా మహాప్రయత్నముగాదు
 గానమూఢులగాచుటే ♦ ఘనమునీకు
 ప్రణయత నిఖిలార్యయోగిహృత్పన్నసూర్య
 నతజనసురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

38

సీ॥ నీభక్తులనుజూచి ♦ నిందసేయకయున్న
 జాలు సద్వ్రతములు ♦ సలిపినట్లు
 నీభక్తులనుజూచి ♦ నిక్కకున్ననూగాలు
 వాసిగాదానముల్ ♦ చేసినట్లు
 నీభక్తులనుజూచి ♦ నేరమెన్నకయున్న
 జాలుమఖములుచేసి ♦ నోలినట్లు
 నీభక్తులనుజూచి ♦ నిష్కారణంబుగా
 తిట్లకున్నను గుడిగట్టినట్లు
 గాననీదాసవరుల చెంకటవసించు
 దాసులకుదాసుడను నేను ♦ దయనుజూడు
 నతజన సురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

39

సీ॥ ఇతరచింతలబాపి ♦ సతతంబు నీనామ

స్మరణగల్గజేయు ♦ పరమపురుష
యితరచింతలబాపి ♦ సతతంబునీమూర్తి

ధ్యానింపజేయుము ♦ దానవారి
యితరచింతలబాపి ♦ సతతంబు నీపాద

పూజనేయింపుమి ♦ రాజవదన
యితరచింతలబాపి ♦ సతతంబు నీకథా

శ్రవణంబుగలిగింపు ♦ భవసరక్ష
యితరచింతలలవమైన ♦ సతతయాత్మ

నంటకుండగ జేసిన ♦ న్నాదరించు
సతజనసురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష

లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

40

సీ॥ నీను నుతించెడి నోట ♦ నీచమానవులను

వినుతినేయగలేను ♦ గనకవనన

నీ మృదుపద నవ ♦ నీరజార్చనచేయు

హస్తాన ఖలుల భిక్షుడుగలేను

నీస్వరూపము సుధ్యానించుచిత్తంబున

నితరకార్యముల చింతింపలేను

నీవశంబై సట్టి ♦ నావపుకొఱకునై

శ్రీమపడజాలనో ♦ కమలనాభ

యెన్నివిధములనై నను ♦ నిన్నెకాని

యితరులను వేడజాలనే ♦ పతగగమన

సతజనసురక్ష ఘన కరుణా కటాక్ష

లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష

41

సీ॥ పూర్వజన్మముననే ♦ పుణ్యాంబుచేసితొ
 నీప్రభావముదెలియ ♦ నేర్పుగలిగె
 మున్నయే తపముచే ♦ నున్నవాడనొకాని
 నీనామభజన పెండ్లిధియు దొరకె
 వెనుకనే దేవుని ♦ వినుతిజేసితినొకో
 నీకథల్వినునట్టి ♦ నిష్ఠగలిగె
 నాదిసియేవ్రాణి ♦ బాచించితినొకో
 నీభక్తివరుల సన్నిధియుగలిగె
 గాన సంతయములనెల్ల ♦ కడగుదొలిగె
 నింకమాకేమికోదువ మ ♦ హేళయింక
 నతజన సురక్షఘనకరు ♦ కాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

42

సీ॥ నీపాదనాకచే ♦ నిరుపమసంసార
 వసధదాటుటయెంత ♦ సనిమహాత్మ
 నీనామనుతిసుధా ♦ పాసంబుచేదుఃఖ
 మృత్యువుగెల్పుట ♦ బుర్రమదేవ
 నీస్వరూపధ్యాస ♦ నెమ్మిచే వృజినన
 ర్పములగెల్పుటయెంత ♦ వసధిశయన
 నీసపర్యాగ్నిచే ♦ తాసపయోసిధి
 నింకజేయుటకేమి ♦ శంకసామి
 గావునను నీదుసేవయు ♦ గల్గెమాకు
 నిక భయములేదు సన్నత ♦ శుకమునీంద్ర
 నతజనసురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

43

నామప్రభావద్వయము.

సీ॥ నారాయణాయని ♦ నాలుకొక్కొకమాటు

గదలింపదోషము ♦ ల్కడకుదొలగు

నారాయణాయని ♦ నవ్వుచునైనను

బలుకదారిద్యము ♦ ల్భసితమాను

నారాయణాయని ♦ నతిజేసినట్లయిన

భవభయంబులునెల్ల ♦ బాటిపోవు

నారాయణాయని ♦ పారాయణముజేయ

ఘోరదుఃఖంబులు ♦ కొట్టవడును

గాన నీదుప్రభావంబు ♦ గణననేయ

శ్లేషగీష్పతులకునైన ♦ శక్యమగున

నతజనసురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష

లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

44

సీ॥ నారాయణాయని ♦ పారాయణమునేయు

నరులకు మోక్షంబు ♦ కరగతంబు

నారాయణాయని ♦ సమ్మిభజించెడి

వారిసా తెవ్వరీ ♦ వసుధలోన

నారాయణాయని ♦ సారెసారెకుబిల్పు

వారిజన్మమెజన్మ ♦ తేరినూడ

నారాయణాయనువారి ♦ పాదరజంబు

సోకిననరులకు ♦ శుభముకలుగు

గాన నాజిహ్వనీయభి ♦ ధానమెప్పుడు

మరువకుండెడిసుస్థిర ♦ వరమొసంగు

నతజనసురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష

లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

45

లక్ష్మీనారాయణశతకము

దృష్టాంతైకవింశతి.

సీ॥ తల్లిదండ్రులువుతు॥ ♦ దండింపదలచిన
 బరులు వలదనియడ్డు ♦ పడగగలరె
 యుగ్రుడై భూపతి ♦ నిగ్రహించినయెడ
 మంత్రీపురోహితు ♦ ల్మాన్వగలరె
 మృత్యుదేవత ప్రాణ ♦ ములుదీయదలచిన
 ఘనవైద్యులెల్లను ♦ మనుపగలరె
 యంబుధులుప్పొంగి ♦ యవనిపై గ్రమ్మిన
 మానవుల్ రాకుండ ♦ మలుపగలరె
 నీవు శిక్షింపదలచిన ♦ నిఖలమైన
 దేవతలువచ్చి క్షణమైన ♦ బోవగలరె
 సతజనసురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

46

సీ॥ మంటి గణపతిని పల్మారు పూజించుగా
 నాపత్యులకు ద్వివిణంబు గలిసె
 వీరుల గొల్పెటి ♦ పేద తురకలకును
 ధనసమృద్ధియు గల్లె ♦ ధరణిలోన
 శాంభవి నెప్పుడు ♦ స్మరించు శాక్తకుల్
 భోగభాగ్యంబుల ♦ పూర్ణులెరి
 రాతిలింగంబును ♦ చేతిలో పూజించు
 శైవులు శాశ్వతైశ్వర్యులెరి
 యెన్నివిధముల జూచిన ♦ నిన్ను గొల్పు
 భక్తులేకద దారిద్ర్యయక్తులౌట
 సతజన సురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

47

సీ॥ నీ భార్య శ్రీలక్ష్మి ♦ నిర్ధనికుల కటా
 క్షమున జూచినగల్లు ♦ సమితిధనము
 నీ సుతుండగు బ్రహ్మ ♦ నిఖలమానవులకు
 వ్రాసినంతనెగల్లు ♦ శ్రీసమృద్ధి
 నీ మామసాగరుం ♦ డీచుహి మనుజులు
 తలచిన రత్నము ♦ ల్గులుగ జేయు
 నీవై తె భవనముల్ ♦ నిష్కారణంబుగ
 గలుగజేసిన సర్వ ♦ కారణుడవు
 యేమిపాపము నీ భక్తు ♦ లెన్నదీను
 లగుట చిత్రము సర్వభూ ♦ తాంతరాత్మ
 సతజనసురక్ష ఘన కరు ♦ ణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష .

48

సీ॥ ధనమున గర్వంబు ♦ దాన సజ్జననింద
 దానజేసి మహాప ♦ దలును గలుగు
 ధనమున కోపంబు ♦ దాన దుష్కర్మంబు
 దానిచే నరకయా ♦ తసలు కలుగు
 ధనమున లోభంబు ♦ దాన రాగాదులు
 దానిచే బహుజన్మ ♦ తతులు గలుగు
 ధనమున మదమును ♦ దానిచేత నహింస
 దానిచే దుఃఖముల్ ♦ తఱుచుగల్గు
 గాన ధనమును నీ భక్త ♦ గణము మదిని
 కోరకుందురు గాబోలు ♦ కుజనహరణ
 సతజనసురక్ష ఘనకరు ♦ ణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష .

49

సీ॥ హార్యక్షముల సమంబైన మహాకపుల్
 శతకము ల్పరిపరి ♦ గతులజేయ
 న్నీవాక శతకమే ♦ నేర్పున రచియింతు
 వనెదవేమో నాదు ♦ మనవి వినుము
 కూరయొక్కటిదెచ్చి ♦ కంభినిలో జనుల్
 వారి నేర్పులచేత ♦ వండినపుడు
 నానావిధంబుల ♦ గానుపింపవె రుచుల్
 కాపుననేజేయు ♦ కవితమీపు
 ఇంచుకంతయు జవిజూడు ♦ కొంచమరక
 త్రాణభవముఖిసక కంధర్పజనక
 నతజన సురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాష్టాక్ష ♦ లలితవక్త.

50

సీ॥ మూర్ఖునితో నెయ్యమునను బల్కుటకంటె
 రసికుతో కలహంబు ♦ పాసగమేలు
 జారయాచక్కని ♦ దారగల్గుటకంటె
 యతిగుణవతి కురూపై సమేలు
 గుణహీనసుతులు నూర్గురు జనించుటకంటె
 సమితయశుం డొక్కడై సమేలు
 పరధనంబును దివి ♦ బ్రదుక జూచుటకంటె
 తెగువతో వసనాభి ♦ తినుటమేలు
 వసుధ సుగుణవిహీను విద్వాంసుకంటె
 నినుభజించెడి బాలిశ ♦ జనుషమేలు
 నతజన సురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాష్టాక్ష ♦ లలితవక్త.

51

సీ॥ కమల సన్నిధినున్న ♦ కప్పదామకరంద
 పానసౌఖ్యంబేమి ♦ గాననేర్చు
 నారికేళఫలంబు ♦ గోరితెచ్చినకోతి
 దానిలో రసమెట్లు ♦ దానివనేర్చు
 సంఘసకును నిల్వొట్టద్దంబు దొరకిన
 దసమోము సొగసెట్లు ♦ గసగనేర్చు
 చాలపొదుగుల పిడుదు ♦ లంటబట్టుకయున్న
 పాలధారలనెట్లు ♦ గోళినేర్చు
 నిశ్యము హృదాబ్జమందున ♦ నిలిచియున్న
 శౌరినుత నిన్ను జడుడెట్లు ♦ గాననేర్చు
 నతజన సురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష

52

సీ॥ కోకిలతమద్రష్టి ♦ గోచరంబైనంత
 కాకులన్నియు కదుఘ ♦ గట్టివేగ
 జల్లుగా గూయుచు ♦ చుట్టముట్టివేసి
 పోవనీయక తన్ను ♦ బోయినట్లు
 నీభక్తులనుజూచి ♦ నేర్పరులనుబోలి
 కుమతులెల్లను గుంఘ ♦ కూడి కఠిన
 వాక్కులచే పరిభవము సేయనుజూతు
 రట్టి పాపాత్ముల ♦ కంఠ్యమునను
 యేమిగతిగల్గునో కాని ♦ యెఱుగరాదు
 సర్వకర్మ ఫలాధ్యక్ష ♦ పాఘపక్ష
 నతజనసురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష .

53

సీ॥ అంధునకిందూద ♦ యంబౌటయును చెవిటి

వానికి శంఖరా ♦ వంబు మఱియు
 వండునకును వధూ♦సంగమాసక్తియు
 షరమకృతఘ్నులౌ ♦ బంధుజనులు
 భస్మంబులో వేల్చు ♦ బహుళహవ్యంబులు
 పందికిపరిమళ ♦ చందనంబు
 లోభిమానవు నింటిలోనున్న ద్రవ్యంబు
 మూకపఠించును ♦ శ్లోకములును
 స్వామిని గొల్వలేనట్టి ♦ జన్మములును
 నిష్ఫలంబులు ధాతిలో ♦ నిశ్చయముగ
 నతజన సురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష

54

సీ॥ కఠినమా యురులనంఘములేనిచో యెఱుకు

వానికిపక్షులు ♦ వశములొనె
 వలలేకయున్నధీ ♦ వరునిచేతను మీన
 జాలంబుగైకొన ♦ శక్యమానె
 తగుబాణములులేక ♦ నొగివేటకానిచే
 యధికమా మృగములు ♦ హతములొనె
 వారివిహీనమా ♦ వరమాపటినిచే
 పద్మీసమూహంబు ♦ పట్టుపడునె
 నీచరణ నౌకలేకెంత ♦ నివుణులైన
 సంస్కృతాబ్ధిని బడిదరి ♦ జేరగలరె
 నతజన సురక్ష ఘన కరుణా కటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

సీ॥ పంకోద్భవంబైన ♦ పద్మముల్ దేవతా
 వ్రాజకుశ్రేష్ఠమై ♦ పాసగలేదె
 రాశ్శలోబుట్టిన ♦ రత్నముల్ రాజుల
 మండనంబులలోన ♦ నుండలేదె
 ముండచెట్టునబుట్టి ♦ మొగలిచేకులువిట
 జనులకు మోదంబు - నేయలేదె
 మృగజమాకస్తూరి ♦ సొగసైనస్త్రీలకు
 తిలకమై నుదుటను ♦ నిలువలేదె
 హీనకులమునబుట్టిన ♦ మానవుండు
 నినుభజించిన యత్యంత ♦ ఘనుడుగాడె
 నతిజన సురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

56

సీ॥ మేడిచెట్టునపులు ♦ మేకకుత్తుకనన్ను
 చాలు తాపసులకు ♦ పాతకంబు
 కర్షకునకుపెను ♦ కఱవు భాన్కరునకు
 తిమిరంబువేముల ♦ తియ్యదనము
 తెల్లనికాకులు ♦ దేవతలకుక్షుత్పి
 పాసలు సంసార ♦ బద్ధుసుఖము
 కాంతలనిజమునా ♦ కాశంబునకుదరి
 మానికీకలహంబు ♦ మన్మథునికు
 వావినీభక్తులకునెంత ♦ వరకునైన
 జన్మమికలేదు పలుమారు ♦ చర్చనేయ
 నతిజన సురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

57

సీ॥ ఎంత నేజినను కాఁసంతైన దయరాదు
 ఎంతమా నామీద ♦ పద్మనాభ
 దిక్కున నీవని నేను ♦ చక్కగా మొక్కిన
 నిండురావది యేమి ♦ సుందరాంగ
 పిలిచిన బలుకవు ♦ చలమేల నామీద
 యింకిగా హృదయాద ♦ విందతరణి
 యస్యమెఱుగక నిన్ను ♦ నాశోయించితి నన్ను
 పోషించు మాధవ ♦ భువనశయన
 పరమ యోగీంద్రమందార ♦ భవవికూర
 నిరుపమాకార స్మరసాఁగర విహార
 సతజనసురక్ష ఘన కరుణా కటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్షు ♦ లలితవక్షు.

58

సీ॥ దేవతల్ పార్థింప ♦ తెగువతోను దధీచి
 గాత్రమిచ్చియు కీర్తి ♦ గాంచలేదె
 వాయసంబునుబోవ ♦ వాంఛించి శివరాజు
 కాయమిచ్చియుత్పత్తి ♦ నేయలేదె
 యారంగిచెడిముంద ♦ రన్నంబురంతిదే
 ప్రదుబంచిపెట్టిపా ♦ వనుడుగాడె
 యాకలిచేడస్సి ♦ సట్టిబోయకు గుప్ప
 కాయమిచ్చియుకీర్తి ♦ గాంచలేదె
 యిట్టిసామాన్యలేకోర్కూ ♦ లిచ్చుచుండ
 నీవునన్నేలకుండుట ♦ నిందగాదె
 సతజన సురక్ష ఘన కరుణా కటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్షు ♦ లలితవక్షు.

59

సీ॥ మకరిచేతనుజిక్కి ♦ మదిలోస్మరించిన
 మత్తేభనాథుని ♦ మనుపలేదె
 వలువలుగోల్పోయి ♦ వైరులలో దుగ్గిపద
 పుత్రి కృష్ణాయన ♦ బోవలేదె
 దాగిణిబాణజ్వాల ♦ దాకికుక్షినివరి
 క్షిత్తువేడిననుర ♦ క్షింపలేదె
 రావణుబాధకో ♦ ర్వక విభీషణుడునన్
 బోవురామాయన ♦ గావలేదె
 గాన వివరరింపగామహా ♦ దీనజనుల
 కరుణజూచుస్వభానంబు ♦ గలదుసీకు
 సతజన సురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష

సీ॥ జనవిందసేయుని ♦ సద్గంబుగలిగిన
 కూర్మరాత్ముడనుచు సంకోచమేమొ
 యన్మతవాక్యముపల్కు ♦ సట్టినురాత్ముకుం
 డనియు నాతోమాట ♦ లాడవేమొ
 వాపకర్మముచేయు ♦ నాపరాధమటంచు
 కాపాడుటగనీకు ♦ కష్టమేమొ
 లేకపోయిననన్ను ♦ నాకకుండుటకేమి
 కారణంబొశ్చిత ♦ వారిజాత
 తన సుతునితప్పులెన్నక ♦ తండ్రిబోచు
 రీతి సన్నేలుమయ్య సంప్రీతితోడ
 సతజనసురక్ష ఘన కరుణా కటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

సీ॥ నీవుతండ్రివిమాకు ♦ నీభార్యశ్రీదేవి
 కన్నతల్లియుమాకు ♦ నన్నుతాంగి
 నీభక్తులేమాకు ♦ నిజముగాభాంధవుల్
 నీసేవలేమాకు ♦ నిత్యపనులు
 నీదయారసద్రప్తి ♦ నిగిడించుకే మాకు
 సప్తభోగంబులో ♦ శిష్టవిమత
 నీమూర్తి కన్నుల ♦ నిగిడిజూచుటె మాకు
 బ్రీతిలేని ధనముః శ్రీపతి జితాది
 నిన్ను మనమున ధ్యానించు ♦ చున్ననదియె
 యతియశంబైన చిత్తోప ♦ రతిసుఖంబు
 నతజనసురక్ష ఘనకరు ♦ నాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

62

సీ॥ పరుల యాచనచేసి ♦ బడలకుండను బోవ
 భారంబునీది శ్రీపతి ముకుంద
 తాపత్రయంబుల ♦ బాపి రక్షింపను
 భారంబునీది శ్రీపతి ముకుంద
 యఖల దుఃఖంబుల ♦ నణచి ప్రీతియొసంగ
 భారంబునీది శ్రీపతి ముకుంద
 యనిశంబు మనసు నాః యాజ్ఞలోపల నిల్చు
 భారంబునీది శ్రీపతి ముకుంద
 యెన్నివిధముల జూచిన ♦ నన్నుబోవ
 నీదేభారంబు పకులది ♦ గామ నిఃము
 నతజనసురక్ష ఘన కరుః నా కటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

63

లక్ష్మీనారాయణశతకము

35.

వైరాగ్య త్రయోదశము

సీ॥ సంసారమును నమ్మి ♦ సంతసించెదనన్న
 నాలుపిల్లలు వెంట ♦ సంటిరారు
 ధనము సంపాదించి ♦ ఘనశ నోదుసటన్న
 పూర్వాకృతము లేక ♦ పొందరాదు
 తనువుజూచుక మోదమున నుండెదనటన్న
 నఖిల రోగంబుల ♦ కాలయంబు
 బ్రదుకుటే నిజమని ♦ భ్రమసియుండెదనన్న
 నెప్పుడో యేక్షణ ♦ మెఱుగరాదు
 యేది చూచిన లవమైన ♦ లేదు మోద
 మనుచు నిన్నాశ్రయించితి ♦ సనవరతము
 సతజన సురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

64

సీ॥ మలము మూత్రము రక్తమాంసాస్థి పూరితం
 బైన యీమేను హేయంబుదలప
 నాకలి దప్పియు ♦ నధికామయములచే
 శిథిలమాటే కాని ♦ చేవలేదు
 మృతినొంది నప్పుడీ ♦ మురికి దేహము కుక్క
 నక్కలపాలాను ♦ చక్కగాను
 ఎన్ని జన్మంబుల ♦ నెత్తినప్పటికిని
 యిట్టి తనువులె కాని ♦ పట్టలేదు
 గాన జన్మంబు లికనాకు ♦ గలుగకుండ
 జేసి రక్షించుమాని రాత్పిత్తనిలయ
 సతజనసురక్ష ఘనకరు ♦ ణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

65

సీ॥ కమలపత్రమునందు ♦ కదలుచుండెడివిర్క
 లోదకంబులధంగి ♦ నుదధిమధ్యమునను
 వచ్చెడిభంగ♦ములమాడ్కి భాస్కరు
 నుదయాస్తమయముల ♦ నైఖరియును
 సుప్తిజాగరముల ♦ చొప్పున గాలిచే
 తిరుగుచుండెడివారి ♦ ధరమునగిది
 జలబుప్పులంబుల ♦ వలెను స్త్రీచిత్తంబు.
 రీతివిద్యుల్లేఖ ♦ భాతివనరి
 యస్థిరంబైన దేవాంబు♦నందు మమత
 లేక నిన్ను భజించుటే ♦ శ్రీకరంబు
 సతజనసురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

సీ॥ అసహాయమున శూరుండై శత్రునికరంబు
 గెలిచినవానిలం ♦ ఫించినాను
 ఒహుశనఃత్రంబులు ♦ పతననేయుచున్న
 గరముదోలికృప ♦ గలిగియున్న
 పసవాదములు పెక్కు ♦ విహునక వేర్చిన
 నఖిలవిద్యలకక్షుండై నగాని
 యోగపిద్యులుగల్గి ♦ యుగముగంబుననున్న
 పూనినైవములు న్వాధీనమైన
 నొసటవాసినవాళికి ♦ కొనరులేగు
 గాన నినునమ్మితే ముందు ♦ గల్గునుఖము
 సతజనసురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

సీ॥ ఎంతదాకనుధనం ♦ బెడతెగకనుదెచ్చు
 నంతవట్టునుగేహ ♦ మందునున్న
 భ్రాతృపుత్రులు ♦ సకలబంధువుల్ క్షేమపి
 సంగముల్ చేసి యు ♦ ప్పొంగుచుండు
 దైవకారుణ్యంబు ♦ దప్పి రోగాదుల
 వలస దేహముపట్టు ♦ వదలియున్న
 నొక్కరై సనుచచ్చి ♦ వెరవకంచొకమాటు
 పలుకరించరులోక ♦ పద్ధతిదియు
 గనుక దుర్వ్యసనంబుల ♦ కడకుదోలి
 భక్తితో సన్నువేడిన ♦ ముక్తిగలుగు
 నతిజన సురక్ష ఘన కరు ♦ ణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

సీ॥ తనువున బ్రాణముల్ ♦ తరల కెన్నాళ్లుండు
 నన్నాళ్లు తలిదండు ♦ లఖలజనులు
 పరిపరివిధముల ♦ భాషింపుచుండురు
 కాలసశమనప్రాణి ♦ కడకుదొల్ల
 నధిక మోహమున తి ♦ న్నాశ్రయించిన భార్య
 శనము జూచియంత ♦ జెందుభీతి
 యిదిగాకకడువేగ ♦ నింధనంబులుదెచ్చి
 దహనంబుచేతురీ ♦ ధర్మమేమొ
 యిట్టి దేహముసందాన ♦ గట్టపెట్టి
 నిను భజించినగల్గును ♦ నిత్యతృప్తి
 నతిజన సురక్ష ఘన కరు ♦ ణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

సీ॥ నారీకుచంబులు ♦ నాభిచ్చి దేశ సుం
 దరిముజూచినమోహా ♦ శరధిలోన
 ముసిగిముందెలుగక ♦ మోసపోవుచునుండు
 పరికించిజూడనా ♦ పడతినాగను
 మాంసరక్తముకొప్పు ♦ మయమైనదేకాని
 మంచినస్తువుకొంచ మైనలేదు
 పలుమారుయిరీతి ♦ బావించిచూచిన
 భ్రాంతినశించి శీ ♦ కాంతనిన్ను
 మరువకుండస్మరించెడి ♦ మమతగుదురు
 చారుగుణసాంద్రీ భక్త చకోరచంద్రీ
 సతజన సురక్షఘనకరు ♦ నాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

70

సీ॥ బాలత్వమునతోడి ♦ బాలురతోమంచి
 యాటలాడుటకునై ♦ యాశగల్గు
 వయసుకాలమున భావజు వీడచే నవ
 కాంతలపై ప్రేమగలిగియుండు
 వృద్ధాప్యమున మహా ♦ వృజినహేతుకమైన
 చింతచేతను మిగుల ♦ శిథిలమాను
 మూడవస్థలచేత ♦ ముణుగుచుండుటెకాని
 స్థిరచిత్తముననీదు ♦ స్మరణనిమిష
 మాత్రమైనను జేయరీ ♦ ధాత్రీజనులు
 చిస్మయాకార యిందిరా ♦ చిత్తచోర
 సతజనసురక్ష ఘనకరు ♦ నాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

71

సీ॥ సాధుసాంగత్వంబు ♦ సంభవింపనుగలు
 సస్సంగభావంబు ♦ సశ్చయముగ ని
 స్సంగమునవేగ ♦ సిరోహముడయింపి
 నిరోహమునగలు ♦ నిశ్చలాత్మ
 నిశ్చలాత్మధ్యాన ♦ నిష్టజేగలును
 యతుల జీవన్ముక్తి ♦ మతిదలంప
 గావున సాధుసాంగత్వమజస్యంబు
 గలుగజేయుమునాకు ♦ కమలనాభ
 నన్నతాఖిల వేదవిస్తాంమోద
 సురమునీంద్రా ప్రచితపాద ♦ సుప్రసాద
 నతజన సురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్షు ♦ లలితవక్షు.

72

సీ॥ కామాది శత్రువులగ్గము గెల్వలేనట్టి
 పాపాత్ముడనునేను ♦ పరమపురుష
 కలనైన నీచాదకమలంబులను జూపి
 భయముదీర్చవదేమి ♦ భక్తవరద
 దుర్జనుండనినన్ను ♦ దూరంబుజేసిన
 శరణాగతత్రాణి ♦ బిరుదుపోదె
 పరమ కృపాభిసీ ♦ పాలబడితినన్ను
 నేతీరునైనను ♦ నేలుకొనుము
 తప్పులెన్నక గడుణించు ♦ దండమిదుగొ
 వాసు దేవ హృషీకేశిత్రాసహరణ
 నతజన సురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్షు ♦ లలితవక్షు.

73

సీ॥ పామరుండనినన్ను ♦ బండితుల్ నిందింప
 పలుమాలు మొఱ బెట్టి ♦ బడలనేల
 యింద్రియంబులను జ♦యించి మాననమున
 నినుభజించెడివకాని ♦ జనులకైన
 గనుపింపవని బుధుల్ ♦ గణుతింపుచుందురు
 ఖలుడ మూఢుడ నిన్ను ♦ గనుటయెట్లు
 లతిదీనుడనినీకు ♦ మాతిగక్షగవలెగాని
 నేజేయునదియేని ♦ నిర్మలాత్మ
 యైస నీదయ నాపాస్తి ♦ యరసిచగాడ
 నెట్టులెనను మంచివీ ♦ నట్టువిడువ
 నతజనసురక్ష ఘనకరు ♦ నాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాష్టాక్ష ♦ లలితవక్ష.

74

సీ॥ కావ్యనాటకయలం ♦ కారవ్యాకరణాది
 శాస్త్రముల్లవమైన ♦ చదువలేదు
 లక్ష్యార్థవాచ్యార్థ ♦ లక్షణంబెరుగను
 జర్పించిచూడగా ♦ శబ్దరూప
 భేదజ్ఞానంబేక ♦ పాదమైనను లేదు
 పండితులను గూడి♦యిండలేదు
 భవదనుగ్రహమున ♦ బల్కితి నీరీతి
 శప్పలుండినభక్తి ♦ తక్కువగునె
 యిక్కుదండంబునకు వంక ♦ లెన్నియున్న
 తియ్యనేకాని పరికింప ♦ తిక్తమగునె
 నతజనసురక్ష ఘనకరు ♦ నాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాష్టాక్ష ♦ లలితవక్ష.

75

సీ॥ పరమభక్తులసాద ♦ పాంసుమదీయమ
 స్తకముననే పొద్దు ♦ దాల్తుగాని
 ధనమదంబున నాధు ♦ జనులనునిందించు
 పాపులిండ్లకు నెంత ♦ పనికి నైన
 పోనొల్లనిదియెనా ♦ బుద్ధినిశ్చయమని
 విన్నవించితిసీకు ♦ నన్ను తాంగ
 గావుననాదుసం ♦ కల్పవీడేగుచు మీ
 పరమయోగీంద్ర హృత్పద్మమధుప
 జితసుజన త్రాస వీతకా ♦ కేయవాస
 మండనవికాస ముఖపద్మ ♦ మందహాస
 నతజనసురక్ష ఘన కరుణా కటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.
 వేదాంత పంచవింశతి

76

సీ॥ పంచభూతముల తప్పక నొక్కొక్కటిరెండు
 పాళ్లు జేసియు మొదటి ♦ పాలువిడచి
 కడమరెండవపాలు ♦ క్రమమున నాల్గేసి
 భాగముల్ జేసియా ♦ భాగములను
 సమాముగానైదు భూతములలోగల్పియు
 పంచవింశతిగనే ♦ ర్పరచిబుధులు
 పడ్డివింశకుండన ♦ సప్తవింశకుండన
 యీశపరమాత్మలై ♦ యెన్న బడిన
 నిన్ను ధ్యానింపుచుందురు ♦ నిశ్చయముగ
 నవ్యయానందపరిపూర్ణ ♦ భవ్యచరిత
 నతజన సురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

77

సీ॥ గర్భస్థుడగువహ్ని ♦ గానుకొందరు నిన్ను
 భావింపుచుందురు ♦ భక్తితోను
 మఱియుకొందఱుహృష్క ♦ మలమధ్యమందున
 రుచి రేహాకాశ ♦ యాపిగాను
 ధ్యానింపుచుందురు ♦ మానుగాఁలుమారు
 పరిపూర్ణజాన సంపన్నులై న
 మునులుకొందఱుమోడ ♦ ముననాసికాగ్రమం
 దునపరంజ్యోతిగా ♦ ననుదినంబు
 చింతజేయుచునుండు రఁసంతయాప
 విప్రసుత సూర్యచంద్రులు ♦ ధ్యవేదీప
 నతజనసురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

78

సీ॥ అవనిక్షీరములయం ♦ దాజ్యమున్నట్లుగా
 నువ్వులలోనున్న ♦ నూనెవగిది
 దారువులందున్న ♦ దహనంబువిధమున
 జఱకులో గుడమున్న ♦ కరణిగరుడ
 సురనరయక్షకే ♦ న్నరసిద్ధగంధర్వ
 దానవపశుమృగ ♦ దంశమాది
 గాసర్వభూత హృత్కమల మధ్యంబున
 నివసించిబాలిశ ♦ నికరమునకు
 పొందశక్యంబుగాక సత్పురుషులకును
 వేద్యమైయున్న భవరోగ ♦ వైద్యశౌరి
 నతజన సురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష.
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష

79

సీ॥ చరణమూలములచే ♦ చరమరంధ్రములను
 మూసి ప్రాణాపాన ♦ ములునుగఱిసి
 ప్రాగ్దక్షిణోదీచి ♦ ద్వారముల్ బంధించి
 సకలనాడుల జనుశ్వసనములను
 ప్రాణంబులనుజేర్చి ♦ ప్రాణవాయువు బ్రహ్మ
 నాడిమార్గంబున ♦ నడచునటుల
 హఠముజేసియు సుషుమ్నాగ్రమందున కోటి
 రివితేజమునుదీటు ♦ రాక స్వప్న
 కాశముననున్న నిన్నునుగలసి యోగి
 వరులు జన్మములెత్తరీ ♦ వసుధ నభవ
 సతజనసురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

80

సీ॥ నీవు నేనను భేద ♦ భావమించుకయైన
 లేక సమస్త కళేబరముల
 బరమాత్ముడొక్కడే ♦ భాసిల్లుచున్నాడు
 యితరంబులేదని ♦ ప్రతిదిసంబు
 తన్ను తాజాచుచు ♦ తానె యశేషభూ
 తములటంచును యధార్థముగ దెలిసి
 నిన్ను నేవింపుచు ♦ నీవె తాననుకొంచు
 నిరుపమానంబాంబునిధియునింగి
 యున్నవారల జన్మమీయర్చిలోన
 జన్మమేగాక యితరుల ♦ జన్మమేల
 సతజన సురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

81

సీ॥ అయసద్వయం బేక ♦ హాయనంబదియును

దేవతలకు నొక్క ♦ దివసమగును

తద్దివసములద్వాదశ ♦ సహస్రాబ్దముల్

జనినయుగములునాల్గు ♦ జనునునవియు

దగజతుష్కము మహా ♦ యుగమవి డెప్పది

యొకటి మన్వంతరం ♦ బాసరినవియు

బదునాల్గువిధికొక్క ♦ పగలగునవిశతి

వత్సరంబులు బ్రహ్మా ♦ ప్రళయమగును

యిట్టి ప్రళయంబు లెన్నెన ♦ యేకమూర్తి

తగుటనే సత్స్వరూపుడ ♦ వాదిదేవ

సతజనసురక్ష ఘన కరుణా కటాక్ష

లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష .

82

సీ॥ ఇది వస్త్ర మిది ఛత్ర ♦ మిది మతంబిది ఘటం

బిదియు కడ్యుగాగ్రామ ♦ మిదియటంచు

ఇదివనం బిదిఘనం ♦ బిదిశైల మిదిశైల

మితమ ప్రభాకరుం ♦ డివిగ్రహములు

ఇదిన్వాంత మిదిశాంత ♦ మిదిజ్ఞాన మిదిమాన

మిదియు శేముషచిక్ష ♦ మిదియటంచు

బాహ్యంతర పదార్థ ♦ భావముల్గోత్యోజ

సాధనలనుభేక ♦ నాక్షిపగుచు

నీవెఱుంగుదు గావున ♦ నిశ్యవిమల

చిత్స్వరూపుడవీవు సిఃశ్రేయనాధ

సతజనసురక్ష ఘన కరుణా కటాక్ష

లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష .

83

సీ॥ వాయువశంబుచే ♦ వారిదంబులు మింట
 బహుగుచుండగా ♦ బాలకులను
 జండు)మరికెసటంచు ♦ జాటిచెప్పినరీతి
 నఖిలభూతాత్ముడ ♦ వై ననీకు
 సంశోకరణనిష్ఠ ♦ మైన దుఃఖములును
 గలవని మూర్ఖులు ♦ గండు)గాసి
 సుఖము స్వాభావమై ♦ సుస్థిరంబుగనుండు
 గణుతింప దుఃఖిమా ♦ గంతునింబు
 గావునను నిత్యనిరుపాధి ♦ కంబునై స
 సమధికానందమయుడవు ♦ స్వామిసివు
 సతజనసురక్ష ఘన కరుణా కటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

సీ॥ తత్త్వమసియనువాక్య ♦ తాస్త్వస్యమెఱిగిన
 బట్టబయలై యాస్మి ♦ గుట్టుదెలియు
 గుట్టుదెలిసినయపుడ ♦ గుణమయంబైనట్టి
 సంసారమెల్ల తు ♦ చ్చముగదోను
 దోచినప్పుడ ♦ యాత్మతో రతిగల్గును
 గల్గినంత నెసేవు ♦ గరుణతోడ
 నానావిధంబుల ♦ బూనిరక్షింతువు
 గాన నీ దయలేని ♦ కష్టరతుల
 వృత్తిజూడ విచిత్ర)మై ♦ యుండువారి
 కర్మమో లేక నీమాయొ ♦ కానరాదు
 సతజనసురక్ష ఘనకరు ♦ కాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

సీ॥ అనిశంబు సర్వభూః తాంతరంగములందు
 వర్తించునిన్ను సవజ్జచేసి
 మనుజులు తామృత్యుఞ్చాయమైన ప్రతిమల
 పూజనేయుచుమంచి ♦ బుద్ధిలేక
 బహుమూఢులై యుచిత ♦ భక్తిచేతనునిన్ను
 ధ్యానింపలేని యా ♦ ఘాసవులును
 బూడిదలో నెయ్యి ♦ బోసినవిధమున
 నిష్ఫలప్రొస్తులై ♦ నిలచియుండు
 గనుక నీస్వరూపము ♦ గదియజేసి
 నిశ్చలంబుగ మనసును ♦ నిలుపవలయు
 నతజన సురక్ష ఘన కరుణా కల్యాణ
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

సీ॥ భువిచతుర్విధము తా ♦ భూతజాలములోన
 శాస్త్రచింతనజేయ - జాలినట్టి
 మనుజుజన్మములెస్స ♦ మంచిది యిందులో
 కరము స్వతంత్రంబు ♦ గలిగియున్న
 పురుషజన్మముశుభ ♦ కరముగాపున యిట్టి
 జన్మమందేమూక్తి ♦ జెందవలయు
 గర్వాంధులై ముందు ♦ గానకదినములు
 వ్యయముజేసినయంత ♦ వరకునైన
 పురుషజన్మంబుదొరకుట ♦ దుష్కృతముజూడ
 రజతిగిరిపీఠ తోష పురాణపురుష
 నతజన సురక్ష ఘన కరుణా కల్యాణ
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

సీ॥ అరయగా వాఙ్మన ♦ సాతీతమగు నిన్ను
 ధ్యానించుటెట్లు పు॥రాణపురుష
 యఖిల జగత్పూర్ణ ♦ మైయున్న నీకును
 చెలగి యావాహన ♦ సేయుటెట్లు
 లవని వ్యోమాచుల ♦ కాధారమగు నీకు
 విహితాసనంబు గా॥వించుటెట్లు
 సహజమై స్వచ్ఛమై ♦ సమతనుండెడి నీకు
 సర్వప్రపాద్యముల స॥మర్పణెట్లు
 తలపనిత్యము పరిశుద్ధ ♦ తనువునైన
 యెంచి నీ కాచమనము స॥ర్పించుటెట్లు
 సతజనసురక్ష ఘన కరు॥ణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్షు.

88

సీ॥ అత్యంత నిర్మలం ♦ బై యున్న నీకును
 స్నానంబు జేయించు ♦ సంజ్ఞ యెట్లు
 విశ్వాధికుడవునై ♦ వెలయుచుండెడి నీకు
 వస్త్రధారణచేయు ♦ వసతియెట్లు
 మొనసిన కులగోత్ర ♦ ములులేస నీకును
 యజ్ఞోపవీతము ♦ లిచ్చుటెట్లు

* * *

లప॥మేయంబునైన ప॥రాత్మనీకు
 చేరి పుష్పములను పూజ ♦ సేయుటెట్లు
 సతజనసురక్ష ఘన కరు॥ణా కటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్షు.

89

సీ॥ అనఘ నిరంజనఁ మై యొప్పుచున్నట్టి
 నీకు ధూపంబెట్లు ♦ నిర్వికార
 శతకోటి రవికాంతి ♦ సరిరాని నీకును
 దీపమొసగుట యెట్లు ♦ దేవదేవ
 నిత్యతృప్తుడవైన ♦ నీకు నైవేద్యంబు
 లర్పించుటెట్లు సర్వాంతరాత్మ
 యసవరతానంద ♦ ముసజొక్కు నీకును
 విడె మొసంగుటయెట్లు ♦ విశ్వనాథ
 ఆదిమధ్యాంత శూన్యమైఁసటి నీకు
 పాసగ గను మంత్రతృప్తంబు ♦ నొసగుటెట్లు
 సతజన సురక్ష ఘన కరుణా కటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

90

సీ॥ సతతంబు స్వప్రకాశమున నుండెడి నీకు
 పాసగ నీరాజన ♦ మొసగుటెట్లు
 లాశాస్త్రకము పూర్ణమైననీకు ప్రదక్షి
 ణముజేయుటెట్లు సనాతనాత్మ
 యద్వితీయుడవునై ♦ యలగుచుండెడి నీకు
 దండవర్పించెటి ♦ ధన్యులెవరు
 ఆమ్నాయములకెల్ల ♦ నలవిగాకున్నట్టి
 ననునతిచుటయెట్లు ♦ జననరహిత
 గురుముఖంబున నీరూపుగురుతెఱుంగ
 లేక యీపాట్లు పడనాయెలోకులెల్ల
 సతజన సురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

91

సీ॥ నిర్భరశాంతుడై ♦ నిశ్చింతనుండుటే
 యెంచి నీమూర్తి ధ్యానించుక్రిమము
 లరయగా నిష్క్రియుడై యుండుటే నిన్ను
 బలుమాఱు పూజించు ♦ పద్ధతియును
 అలఘు సోహంభావ ♦ మందునిల్చుటే నీకు
 దండమర్పించు విధమ్ముసుమ్ము
 యింద్రియ మసముల ♦ నిటునటు బోసీక
 యానందమున నోల ♦ లాడుటరయ
 సవరతమును నినుగూర్చి ♦ ఘనముగాను
 సకల రాజోపచారముల్ ♦ సలిపినట్లు
 సతజన సురక్ష ఘనకరు ♦ ణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

92

సీ॥ అత్యంతమలినదే ♦ హమునకోన్నానంబు
 భావింపనిర్మల ♦ జీవమునకొ
 యస్థిరంబగుసావ ♦ యవ మొధ్యానించుట
 నిత్యశూన్యంబైన ♦ నిరవయవమొ
 యరయనిష్క్రియుడైన ♦ పురుషుడొకారకు
 డొనరనచేతన ♦ తనువొచూడ
 సాత్త్వికంబునవీని ♦ సరణియధార్థంబు
 గానెఱింగినభక్త ♦ గణమునకును
 సదయ నీదగు నాయుజ్య ♦ పడవినొంద
 సులభమగు నిశ్చయంబిది ♦ సుప్రకాశ
 సతజన సురక్ష ఘన కరుణా కటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

9

సీ॥ అజుడవవ్యయుడవీ ♦ వాద్యంతశూన్యడ
 వప్రీమేయుడవు స♦ర్వాంతరాత్మ
 యక్షరుండవు సచ్చి♦దానందమయుడవు
 నిర్గుణుండవు సగా ♦ నిర్వికార
 సర్వసాక్షి విసర్వ ♦ సంగవర్జితుడవు
 నిరుపమానుడవీవు ♦ నిర్వికల్ప
 యరయబరంజ్యోతి ♦ వై బ్రీకాశించునీ
 స్వస్వరూపధ్యాస ♦ సద్వ్రీతంబు
 సనిశమును విడువకుండనా ♦ మనసునకును
 నాజ్ఞదయనేయు సంతత ♦ ప్రాజ్ఞవినుత
 సతజన సురక్ష ఘన కరుణా కటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

94

సీ॥ జన్మపరిపాకనా ♦ శసముఫలమునకు గ
 ల్గినవృక్షమునకు ♦ గల్గనటుల
 భూరిషడ్భావవి ♦ కారములేదేహము
 నకుగాని జీవ వ♦ర్షముననున్న
 నీకు నాశములేదు ♦ నిత్యనిర్మలుడవు
 నిరుపాధికుండవు ♦ నిఖిలలోక
 కారణుండవు స్వప్రీ ♦ కాశుండవఖలేంది
 యాతీతుడవు షర ♦ మాత్ముడవును
 నిర్గుణుండవునై నట్టి ♦ నినుభజింతు
 సంతతంబాత్మమయత సా♦క్షాత్కరింపు
 సతజన సురక్ష ఘన కరుణా కటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

95

సీ॥ నీరజోగుణముచే ♦ నిఖిలజీవములను
 గల్పింపుచుండువు ♦ కమలనాభ
 నీనత్వగుణముచే ♦ నిఖిలజంతువులను
 పోషింపుచుండువు ♦ పురుషవర్య
 నీతమోగుణముచే ♦ నిఖిలచేతనముల
 హతముజేయుచునుండు ♦ వార్యవినుత
 హరిహరపంకేరు ♦ హాసననామముల్
 గలిగి వర్తింతువు ♦ కనకచేల
 చారునూయావినోదిన్దై ♦ సంతతంబు
 చిత్రములు సేయుచుండు వీధాత్రిలోన
 నతజనసురక్ష ఘన కరుణాకటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జైక్ష ♦ లలితవక్ష.

96

సీ॥ సర్వధర్మంబుల ♦ సన్యసించుచు నెవ్వ
 డైన నినోక్కసి ♦ నాశ్రయించి
 స్థిరచిత్తుడగువాని ♦ దురితంబులన్నియు
 బోదోలి రక్షింతు ♦ భూమిలోన
 నని ప్రతిష్ఠ యుజేసి ♦ యరును దుఃఖంబు
 బాపితి వదిగాన ♦ భక్తవరద
 నీవె నాగతివంచు ♦ నిన్నె నమ్ముక యుంటి
 నన్నుపోషించు మనాథనాథ
 యద్వితీయ ముకుంద ప ♦ రాత్మ నిర్వి
 కార సురపంద్య విష్ణు చాధార శౌరి
 నతజనసురక్ష ఘన కరుణా కటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జైక్ష ♦ లలితవక్ష.

97

సీ॥ గురుపాదతీర్థంబు ♦ గోలకగల్గునే
 ప్రోవిమలవైరాగ్య ♦ భాగ్యమహిమ
 గురుసుప్రసాదంబు ♦ గొనకున్న గల్గునే
 నీమూర్తిధ్యానించు ♦ నిష్ఠ మనికి
 గురుపూజలేక చే ♦ కూరునే నిజముగా
 నీస్వరూపజ్ఞాన ♦ నిశ్చయంబు
 గురువె దైవంబను ♦ గురిలేక గల్గునే
 నిరతిశయంబైన ♦ నీ పదంబు
 గాన నద్గురువుల గొల్పు ♦ ఘనులకెఱుఱు
 మోక్షమటచేతిలోనుండు ♦ ముఖ్యముగను
 నతజన సురక్ష ఘన కరుణా కటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

98

సీ॥ వారుని భార్యతిని బ్రోహ్మోదుని నారద
 మానిని ధృవుని నా ♦ మజవరేణ్య
 ఘంటాసురుని బలిని ♦ గాంగేయు నిన్నరుని
 విదుగుని గుహుని ద్రోపదిని శుకుని
 శ్వసనపుత్రుని విభీషణుని పరాశర
 సుతుని రుక్మాంగద ♦ క్షోణివిభుని
 నంబరీషన్మపాలు ♦ సకూరు శౌనకు
 ఛాదియాభాగవ ♦ తాఖ్యులైన
 వారి నిరతము సుతిజేయు ♦ వారుగంధు
 నిన్ను మనములనేసొద్దు ♦ నిశ్చయముగ
 నతజనసురక్ష ఘన కరుణా కటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

99

సీ॥ జన్మపావనముకై ♦ స్మరణనరణి సీస
 పద్యముల్ రచించి ♦ భక్తితోడ
 నీకునమర్పించి ♦ యేకలంకములేక
 కరము నామనసు వా ♦ క్కాయములను
 జేయుతప్పు లక్షమ ♦ సేయుమంచును నీకు
 దండమర్పించితి ♦ కుండలీంద్ర
 శయన జనార్దన ♦ జలధర నిభ దేహ
 వాసు దేవ ముకుంద ♦ వనజనాభ
 నకల పాపములనుబాపి ♦ సంతసమున
 మోక్ష మొసగియు రక్షించు ♦ దీక్షతోడ
 నతజనసురక్ష ఘన కరుణా కటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

100

సీ॥ మద్భాగ్యమునను శ్రీ ♦ మద్భాగవతస్మృతి
 గలుగజేసిన దయా ♦ కరుడవీవె
 బహువిధమంత్రార్థ ♦ భావముల్ దెలిపిన
 ధరను వేంకటరామ ♦ గురుడవీవె
 యమనియమాది యో ♦ గముల బోధించిన
 వెంకయనామ కో ♦ విదుడవీవె
 ప్రతిలేనివిజ్ఞాన ♦ పథమున చిత్తంబు
 నిలిపి మన్నించిన ♦ నేతవీవె
 నీవె సచరాచరంబులు ♦ నీవుగాని
 వస్తువెక్కడనున్నది ♦ వసుధలోన
 నతజనసురక్ష ఘన కరుణా కటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష ♦ లలితవక్ష.

101

నీ! శాలివాహనశక • సంవత్సరంబులు
 ఋతునభిదిగ్గఱ • నూపనంభ్య
 జనుచుండగా దట • స్థంబై నతారణ
 వర్షమందున మార్గశ్శీర శుద్ధ
 తదియలవరకు సంఠదడి నాగదానుచే
 నుతిగ నజ్ఞోత్తర • శతముసీన
 పద్యముల్ రచియింప • బడెను నారాయణ
 స్వామికర్పణగ నీ • శతక మెవరు
 చదివినను వ్రాసినను విన్న • సకలభోగ
 కామ ధర్మార్థ మోక్షముల్ • గలుగుభువిని
 నతజన సురక్ష ఘన కరుణా కటాక్ష
 లక్ష్మీనారాయణాబ్జాక్ష • లలితవక్ష

లక్ష్మీనారాయణశతకము

సంపూర్ణము.

